

رسمی جریده

په دې ګڼه کېښی

تقنینی فرمان

د افغانستان د پادشاهی دولت رسمی خپرونه

د امتیاز خاوند: د عدلی وزارت
مسؤل مدیر: محمد یوسف روشنفر

تلفون: ۲۳۳۳۰

پته: رسمی جریده کابل افغانستان

پرله پسی ګڼه ۷۰

د ۱۳۴۵ هجری شمسی کال

شنبه د دلو لومړی

۲۱ ګڼه

نقل فرمان شماره (۶۰۱ - ۲۲۰۵) مورخ ۲۳ - ۶ - ۱۳۴۵

تقنینی پادشاهی

ج، ع، ج محمد هاشم میوندوال صدراعظم!

موافقت نامه همکاری فرهنگی و فنی بین حکومت پادشاهی افغانستان و حکومت جمهوریت فرانسه که به تعقیب تصویب شماره ۷۰۹ مورخ ۹ جوزای ۱۳۴۵ مجلس عالی وزراء بتاريخ ۳۰ اسد ۱۳۴۵ در کابل بامضاء رسیده چون در موقع تعطیل شوری متصادف گردیده مطابق ماده (۷۷) قانون اساسی منظور و بوسیله این فرمان تائید می شود. جناب جلالتماب شما این اراده حضور ما را به دوائر مربوط ابلاغ نمائید و نیز هدایت بدهید تا موضوع حین انعقاد مجدد جلسه شوری بغرض طی مراحل قانونی به شوری تقدیم گردد.

محل صحه حضور ملوکانه

پروژه

موافقتنامه همکاری فرهنگی و فنی بین حکومت پادشاهی افغانستان

و حکومت جمهوری فرانسه

حکومت پادشاهی افغانستان و حکومت جمهوری فرانسه با آرزومندی مساوی جهت فراهم نمودن تسهیلات و انکشاف بخشیدن تبادلات در ساحات معارف ادبیات علوم و هنر بین دو دولت.

مصمم به بکار بردن وسایل لازمه بمنظور شناسائی بهتر زبان ها و مدنیت‌های همدیگر با آرزومندی تعیین چوکات عمومی همکاری شان در ساحه فنی برای انکشاف اقتصادی و اجتماعی بر اساس مساوات بین طرفین متعاهدین با عزم تأمین حد اکثر مؤثریت همکاری بین خویش در باره مراتب آتی باهم موافقت کرده اند:

فصل اول

همکاری فرهنگی

ماده ۱:- طرفهای متعاهد تدریس زبان- ادبیات و مدنیت همدیگر را در پوهنتون ها و تا حد امکان در مکاتب خویش بصورت متقابل تشویق میکنند.

بمنظور تسهیل انکشاف همکاری فرهنگی و فنی بین دو کشور حکومتین تأمین وسایل توسعه تدریس زبان فرانسوی را در افغانستان تا حد امکان تشویق میکنند.

حکومت پادشاهی افغانستان بالخاصه تدریس زبان فرانسوی را در لیسه استقلال و ملالی تأمین نموده و سعی میکند تا تدریس زبان فرانسوی را در پوهنتون ها و دارالمعلمینها و در صورت امکان در مکاتب (عامه) تأمین نماید.

حکومت افغانستان تدریس زبان فرانسوی را با تمام وسایل خارج از مکاتب مساعدت مینماید.

ماده ۲:- طرفهای متعاهد با شناخت اهمیت تربیه معلمان موظف به تدریس زبان و ثقافت کشور دیگر به صورت متقابل درین راه بایکدیگر مساعدت مینمایند.

و خاصتاً ستاژ پروفیسوران و ارسال کنفرانس دهندگان را با تمام وسایل ممکنه ترتیب میگیرند.

ماده ۳:- هر کدام از طرفهای متعاهد در خاک خود برای تاسیس و فعالیت مؤسسات فرهنگی یا علمی مانند (انستیتوتها) (مراکز فرهنگی) انجمنهای (کلتوری) (مؤسسات تدریسی) و غیره که طرف دیگر تأسیس نموده و یا میخواهد تأسیس نماید تسهیلات فراهم میدارد.

ماده ۴:- طرفهای متعاهد با تمام وسایل ممکنه ارسال و تبادل استادان اسیستانها و متعلیمین- کنفرانس دهندگان همچنان مسئولین جمعیت های فرهنگی پوهنتونها و خارج از پوهنتونها را تنظیم میکنند.

طرفین بصورت عمومی برای ملاقاتهای دسته جمعی جوانان و جمعیت های جوانان هر دو کشور تسهیلات فراهم میسازند.

ماده ۵:- بمنظور کمک به تعمیل تبادلات پیش بینی شده در بند اول ماده ۴ هر یک از طرفهای متعاقد میکوشد تا اعطای بورس ها را برای آن متعلمین و تحقیق کنندگان دولت دیگر که آرزو دارند تحصیلات خود را در خاک کشور مذکور تعقیب نموده و یا به تحصیلات اکمالی بپردازند توسعه دهد.

ماده ۶:- طرفهای متعاقد سعی میکنند تا وسایلیرا جستجو کنند که بر اساس آن تعلیمات کانکور ها امتحانات و دیپلومهای یک کشور در کشور دیگر قسماً (یا کاملاً) معادل هم گردند.

کمیسیون مختلطیکه بااساس ماده (۱۶) این موافقتنامه تاسیس میگردد میتواند هر نوع پیشنهادی را که در مورد معادل شدن دیپلوما مفید بداند به مقامات صلاحیت دار ملی تقدیم نماید.

ماده ۷:- طرفهای متعاقد میکوشند تا وسیعترین تسهیلات را برای ترتیب کانسرتهای نمایشگاه ها و تمثیلات تئاتری و بصورت عمومی برای نمایشهای هنری که منظور آن معرفی بهتر ثقافت های هر کدام شان باشد فراهم نمایند.

ماده ۸:- طرفهای متعاقد دخول و انتشار غیر تجارتي یا تجارتي مواد ذیل را در چوکات قوانین داخلی هر دولت بصورت متقابل تسهیل میبخشند.

آثار سینمایی - موزیکی چه به شکل نوتهای موسیقی باشد و چه بشکل آواز های ثبت شده رادیویی و تلویزیونی - آثار هنری و یا تقلید آنها.

کتاب - نشرات موقوته - دیگر نشرات ثقافتی - علمی و فنی و کتلاکهای مربوط به آنها.

سامان و لوازم تربیوی و تدریسی.

طرفین تا آنجائیکه امکان داشته باشد نمایشها و تبادلاتی را که درین ساحه صورت میگردد مساعدت مینمایند.

فصل دوم

همکاری علمی و فنی

ماده ۹:- طرفهای متعاقد تصمیم میگیرند تا همکاری علمی و فنی را بین دو کشور در ساحه های تجسّسات علمی و تربیه کادر های اداری و فنی و انکشاف اقتصادی و اجتماعی مطابق به مقرراتی که در آینده طی موافقات متممه ناشی از تطبیق و متکی بر موافقتنامه حاضر تعیین شده میتواند تنظیم کنند.

ماده ۱۰:- منظور بعمل این همکاری هر یک از دو حکومت در صورتیکه حکومت طرف مقابل مطالبه نماید میکوشد مراتب آتی را تامین کنند.

الف: متخصصین - جستجو کنندگان و تکنیک دانان را بدسترس طرف مقابل بگذارند تا به تدریس پرسونل علمی- فنی اداری و تعلیمات حرفوی مساعدت کنند. یا در مورد مسایل خاص کمک فنی نمایند. یا در مطالعات اشتراک ورزند. یا در مطالعه پروژه های که در چوکات سازمانهای بین المللی تطبیق گردیده و از طرف هر دو کشور مشترکاً انتخاب گردند همکاری نمایند.

ب: مساعدت به تطبیق پروگرامهای تجسّسات علمی و فنی چه اساسی باشد و چه تطبیقی مخصوصاً از راه تعاون موسسات یا سازمانهای اختصاصی درین ساحه.

ج: ترتیب ستاژهای تعلیمی و یا اکمالی و اعطای بورس های همکاری فنی و علمی.

د: سهم گیری مؤسسات اختصاصی در مطالعات که منظور آن رشد اقتصادی و اجتماعی باشد.

ه: اهدای سامان و لوازم فنی و علمی.

و: تبادل معلومات مستند دایر نمودن کنفرانسها نمایش فلمها و همه انواع دیگر وسایل نشر اطلاعات فنی و علمی.

ماده ۱۱:- هر یک از طرفهای متعاقد ترتیبات لازمه برای تسهیل تبادل متعلمین و تنظیم ستاژهای تعلیمی و اکمالی را برای تکنیک دانان پیش بینی خواهند کرد. ایشان مخصوصاً سعی خواهد کرد تا با تمام وسایل ممکنه و در تمام طول مدت ستاژ شان در خاک طرف مقابل معاش بورس گیرندگان را که بیک دستگاه دولتی یا نیمه دولتی متعلق هستند تادیه نمایند.

فصل سوم

ماده ۱۲:- هر یک از طرف های متعاقد معاش معلمان و متخصصانیرا که بکشور طرف مقابل اعزام میکنند متقبل میشود.

حکومت پادشاهی افغانستان به هریک از معلمان و متخصصان فرانسوی که در افغانستان اجرای وظیفه میدارند یک مبلغ معین ماهانه را بحیث کرایه منزل میپردازد.

مبلغ این کرایه منزل که از مالیه و تکس معاف میباشد توسط یک موافقه بین طرفین تعیین میگردد.

ماده ۱۳:- هریک از طرفهای متعاقد برای دخول اقامت و گشت و گذار اتباع طرف مقابل که وظایف خود را در چوکات این موافقتنامه انجام میدهند و هم برای خانواده های ایشان تسهیلات فراهم میکنند.

ماده ۱۴:- هریک از طرفهای متعاقد با تمام وسایل ممکنه برای حل مسایل اداری و مالی ناشی از فعالیت فرهنگی طرف مقابل در خاک خود تسهیلات فراهم میکند برای تنظیم امور همکاری و رفع مشکلات احتمالی کمیسیون های مختلط متساوی الاعضا محلی تشکیل خواهد شد.

ماده ۱۵:- حکومت پادشاهی افغانستان به عنوان همکاری دو کشور ورود و خروج مجدد هر نوع سامان و لوازم مورد ضرورت فعالیت های معلمین و متخصصین فرانسوی هیأت های فرانسوی و هیأت های باستان شناسی فرانسوی را در افغانستان از محصولات گمرکی و سایر تکسها معاف قرار میدهد.

مقامات گمرکی افغانی این توریید و صدور مجدد را معاینه و کنترل خواهد کرد.

ماده ۱۶:- یک کمیسیون مختلط که اعضای آن بصورت مساویانه از جانب هر دو حکومت تعیین میشود- و در آن متخصصان نیز ملحق شده میتوانند اساساً یک بار در هر دو سال بصورت متناوب در پاریس و کابل به منظور مطالعه پروبلمهای عمومی زاده همکاری بین دو کشور دایر میگردد ریاست این کمیسیون را در پاریس یکنفر فرانسوی و در کابل یکنفر افغان به عهده میگیرد.

ماده ۱۷:- ستاتوی هیئات باستان شناسی فرانسوی در افغانستان اهداف و امتیازات آن توسط معاهده که بتاريخ ۲۲ جون ۱۹۵۲ در کابل به امضا رسید و برای مدت ۳۰ سال در نظر گرفته شده تعیین گردیده است.

ماده ۱۸:- در روز اول ماه دوم (مطابق تقویم عیسوی) بعد از وارد شدن این موافقتنامه به مرحله اجراء قراردادهای موجوده بین مقامات افغانی از یک طرف و اعضای هیئات های فرانسوی معلمان و متخصصان از جانب دیگر- ملغی قرار داده میشود.

پرسونل فرانسوی متذکره بعد ازین تاریخ تحت ستاتونی که این موافقتنامه معین نموده است قرار میگیرند.

ماده ۱۹:- طریقه های اجرای این موافقتنامه توسط موافقات جداگانه که از طرف جانب های متعاقد و یا نمایندگان آنها به امضا میرسد تعیین میگردد موافقات مذکور عین ارزش این موافقتنامه را دارا خواهند بود.

ماده ۲۰:- هریک از طرفهای متعاقد- انجام مراحل لازمی را که در قانون اساسی آنها برای نافذ شدن این موافقتنامه پیشبینی شده است به طرف مقابل ابلاغ میدارد این موافقتنامه از تاریخ وصول آخرین ابلاغ نافذ میگردد.

ماده ۲۱:- این موافقتنامه برای مدت پنج سال منعقد شده است و جز در صورتیکه یکی از طرفین با اطلاعیه قبلی ششماهه آنرا فسخ نماید موافقت نامه خود بخود بدون حدود مدت تمدید می یابد.

به اعتبار مراتب فوق نمایندگان هر دو حکومت این موافقتنامه را امضاء و بر آن مهر نمودند.

منعقد شهر کابل ..... تاریخ ۲۱ اگست ۱۹۶۶

۳۰ اسد ۱۳۴۵

از طرف حکومت جمهوری فرانسه

از طرف حکومت پادشاهی افغانستان

ژاژ کتان سفیر کبیر فرانسه در کابل

پوهاند دکتور محمد عثمان انوری وزیر معارف

ACKU